

**LAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO
18/2006 vp**

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta neuvoston puitepäätökseksi (tuomioiden huomioon ottaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä uudessa rikosprosessissa)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 4 päivänä lokakuuta 2006 lähettänyt lakivaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten jatkokirjelmän 1. OM 03.10.2006 asiassa U 25/2005 vp (tuomioiden huomioon ottaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä uudessa rikosprosessissa).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö.

Viitetieto

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lausunnon LaVL 17/2005 vp.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Puitepäätösehdotuksen sisältö ja valtioneuvoston kanta on selostettu lakivaliokunnan edellä mainitussa lausunnossa. Jatkokirjelmässä on tarkasteltu ulkomaisen tuomion huomioon ottamista yhteisen rangaistuksen määrittämisessä. Puitepäätösehdotuksen 3 artiklan 1 kohdan säännöksen on todettu edellyttävän Suomen lainsäädännön muuttamista siten, että aikaisempi ulkomainen tuomio voitaisiin rikoslain 7 luvun 6 §:n mukaisesti ottaa huomioon uutta tuomiota kohtuullistavana seikkana.

Jatkokirjelmän mukaan rikoksentehtäjäiden yhdenvertaisen kohtelun ja asianmukaisen, rikoshistorian huomioon ottavan rankaisemisen kannalta aikaisemman ulkomaisen tuomion huomioon ottaminen myös rangaistusten yhdistämisessä on perusteltavissa. Suomen kannalta kysymys ei edes ole varsinaisesta yhdistämisestä vaan edellä todetusta kohtuullistamisesta. Rikoslain 7 luvun 6 § ei myöskään velvoita aikaisemman tuomion huomioon ottamiseen.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Lakivaliokunta korostaa sitä periaatteellista lähtökohtaa, että ehdotettu puitepäätös koskee vain tuomioiden vastavuoroista tunnustamista. Puitepäätöksellä ei siis pyritä eikä tulekaan pyrkiä yhdenmukaistamaan niitä vaikutuksia, joita aikaisempien rikostuomioiden olemassaololla on kansallisen lainsäädännön mukaan. Valiokunta pitää tärkeänä, että nämä lähtökohdat on nimenomaisesti todettu puitepäätösehdotuksen johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa.

Valiokunta on aikaisemmassa lausunnossaan (LaVL 17/2005 vp) pitänyt ongelmallisena ajatusta yhteistä rangaistusta koskevien rikoslain 7 luvun säännösten laajentamisesta koskemaan myös muissa jäsenvaltioissa annettuja tuomioita. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ei kuitenkaan vastusta puitepäätöksen hyväksymistä sellaisessa muodossa, joka edellyttää Suomen lainsäädännön muuttamista siten, että myös ulkomainen tuomio voidaan rikoslain 7 luvun 6 §:ssä tarkoitettulla tavalla ottaa uutta rangaistusta määrättäessä kohtuuden mukaan huomioon rangaistusta alentavana tai lieventävänä seikkana. Tällaista sääntelyä puoltaa pyrkimys rikoksenteekijöiden yhdenvertaiseen kohteluun riippumatta siitä, onko aikaisempi rangaistus tuomittu Suomessa vai vieraassa valtiossa. Ulkomaisen tuomion huomioon ottamiseen liit-

tyviä ongelmia on omiaan vähentämään se, että aikaisemman tuomion huomioon ottaminen on mainitun pykälän mukaan harkinnanvaraista. Puitepäätöksessä sallitaan tämä harkinnanvara, koska 3 artiklan 1 kohdan mukaan aikaisemman tuomion huomioon ottaminen tapahtuisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Jos ulkomaisen tuomion huomioon ottaminen säännellään puitepäätöksessä edellä esitetyllä tavalla, voi syntyä tilanteita, joissa uutta rangaistusta määrättäessä huomioon otettava ulkomainen tuomio poikkeaa selvästi Suomessa sovellettavasta rangaistustasosta. Rikoslain 7 luvun 6 §:ssä mahdollistetaan se, että uudesta rikoksesta tuomitaan laissa sille säädettyä vähimmäisaikaa lyhyempään vankeusrangaistukseen tai että aikaisempi rangaistus katsotaan riittäväksi seuraamukseksi myös myöhemmin käsiteltäväksi tulleesta rikoksesta. Näitä mahdollisuuksia tarvittaessa hyväksi käyttämällä voidaan torjua rangaistustasojen eroista johtuvia kohtuuttomuuksia.

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tuija Brax /vihr	Jukka Roos /sd
jäs.	Esko Ahonen /kesk	Tero Rönni /sd
	Leena Harkimo /kok	Petri Salo /kok
	Lasse Hautala /kesk	Pertti Salovaara /kesk
	Tatja Karvonen /kesk	Minna Sirnö /vas
	Petri Neittaanmäki /kesk	Juhani Sjöblom /kok
	Lyly Rajala /kok	Timo Soini /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuomo Antila.